

รายวิชา

ฉลาดรู้ทางการเงิน

ส21201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ชื่อสกุล.....

เลขที่.....ห้อง.....

โรงเรียนหอวัง ปทุมธานี

รายวิชา

ฉลาดรู้ทางการเงิน

ส21201

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ชื่อสกุล.....

เลขที่.....ห้อง ม.1/.....

โรงเรียนหอวัง ปทุมธานี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

เศรษฐศาสตร์

เศรษฐศาสตร์ คืออะไร ?

ศาสตร์ที่ว่าด้วยการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและมีความขาดแคลน นำไปผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ **ให้เกิดประโยชน์สูงสุด** เพื่อตอบสนองความต้องการที่ไม่สิ้นสุดของมนุษย์

ความสำคัญของวิชาเศรษฐศาสตร์

- **ช่วยในการตัดสินใจ:** วิชาเศรษฐศาสตร์ช่วยให้เราเข้าใจหลักการและแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ธุรกิจ และประเทศชาติ
- **อธิบายปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจ:** ช่วยให้เราเข้าใจถึงสาเหตุและผลกระทบของเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว เช่น ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด การว่างงาน การเติบโตทางเศรษฐกิจ และความเหลื่อมล้ำทางรายได้

บิดาแห่งเศรษฐศาสตร์โลก
“อดัม สมิธ” (1723-1790)

รูปภาพจาก : สรุปลังคมด้วยภาพ By พี่นุก

ประโยชน์ของวิชาเศรษฐศาสตร์

ในฐานะผู้บริโภค

ช่วยให้รู้จักการวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

เข้าใจการออม การลงทุน และการตัดสินใจเลือก
สิ่งที่คุ้มค่า

วางแผนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ในฐานะผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการ

เข้าใจกลไกราคาและตลาด

ปรับตัวตามสภาวะเศรษฐกิจ

ในฐานะรัฐบาล

กำหนดนโยบายเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

จัดสรรทรัพยากรของประเทศอย่างเหมาะสม

เศรษฐศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 สาขา

1. เศรษฐศาสตร์จุลภาค

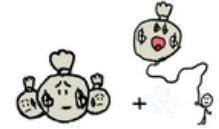
เน้นศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจใน
หน่วยเล็กหรือหน่วยย่อย (รายบุคคล
ครอบครัว ตลาด ราคาสินค้า ผู้บริโภค)

"เศรษฐศาสตร์จุลภาค"
หรือ "ทฤษฎีราคา"

อัลเฟรด มาร์แชล
"บิดาแห่งเศรษฐศาสตร์จุลภาค"

2. เศรษฐศาสตร์มหภาค

เน้นศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจในหน่วย
ใหญ่หรือภาพรวม (รายได้ประชาชาติ **GNP**
GDP งบประมาณแผ่นดิน การเงินการคลัง
การจ้างงาน-ว่างงาน ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด
ดุลการค้าระหว่างประเทศ)

"เศรษฐศาสตร์มหภาค"
หรือ "ทฤษฎีรายได้ประชาชาติ"

จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์
บิดาเศรษฐศาสตร์มหภาค

รูปภาพจาก : สรุปลังคมด้วยภาพ By พี่นุก

ทรัพยากรในทางเศรษฐศาสตร์

ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

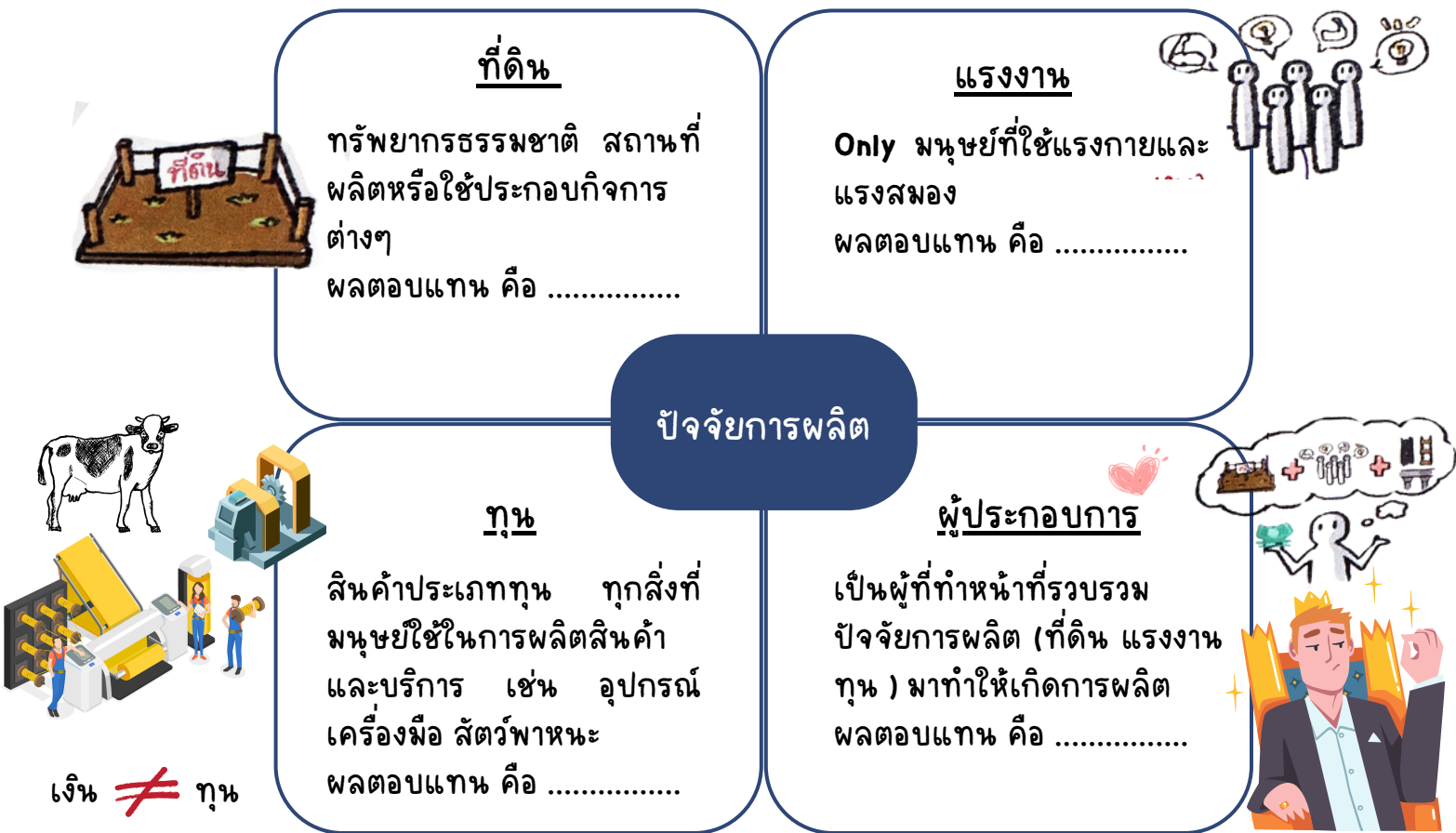
จำกัดนี้ไว้ ทรัพยากรบนโลกมีอยู่อย่างจำกัด

แต่ความต้องการของคนมีไม่จำกัด !!

ประโยชน์สูงสุด

เราไม่สามารถหาสิ่งต่างๆ มาเพื่อตอบสนองความต้องการที่มีไม่จำกัดของมนุษย์ได้ ทำให้เกิดความ
ขาดแคลนขึ้น จึงต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด **แต่ !** เราไม่สามารถเลือก
ทุกอย่างได้พร้อมกันในเวลาเดียวกัน ทำให้เกิดค่าเสียโอกาส

ปัจจัยการผลิต

ความขาดแคลน (Scarcity)

เป็นผลมาจากการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดไม่สมดุล

การเลือก (Make a choice)

การตัดสินใจเลือกทรัพยากรอย่างเหมาะสม และให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost)

มูลค่าสูงสุดของทางเลือกที่เราไม่ได้เลือก **ทุกการเลือกในทางเศรษฐศาสตร์มีต้นทุนค่าเสียโอกาสเสมอ**

ตัวอย่างเช่น

มีที่ดินอยู่แปลงหนึ่งถ้าให้เช่าจะได้ค่าเช่าปีละ 60,000 บาท ถ้าปลูกผักจะมีรายได้ปีละ 12,000 บาท และถ้าปลูกพืชไร่จะมีรายได้ปีละ 10,000 บาท

ดังนั้น

ถ้าให้เช่า มีต้นทุนค่าเสียโอกาส เป็นรายได้จากการปลูกผักปีละ 12,000 บาท (รายได้จากการปลูกผักสูงกว่าพืชไร่)

ถ้าปลูกผัก มีต้นทุนค่าเสียโอกาส เป็นค่าเช่าปีละ 60,000 (รายได้จากค่าเช่าสูงกว่ารายได้จากการปลูกผักและปลูกพืชไร่)

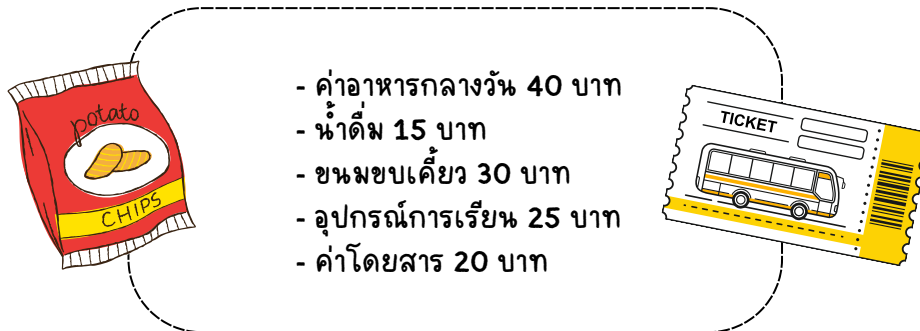
ใบงานที่ 1 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น

ข้อที่ 1

วิชาที่ศึกษาการจัดการทรัพยากรจำกัดเพื่อความต้องการไม่จำกัด คือ _____
ผู้เขียนหนังสือ **The Wealth of Nations** คือ _____
ทรัพยากรที่ใช้ในการผลิต ได้แก่ แรงงาน ที่ดิน และ _____

ข้อที่ 2

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามโดยใช้ความคิดวิเคราะห์
สถานการณ์: นักเรียนได้รับเงินค่าขนมวันละ 100 บาท ต้องใช้จ่ายให้พอทั้งวัน โดยมีรายการค่าใช้จ่ายดังนี้

คำถาม:

1. ถ้าเงินมีจำกัด คุณจะเลือกใช้จ่ายอะไรบ้าง? และเพราะเหตุใดถึงเลือกแบบนั้น

.....

2. คุณจะบริหารเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร?

.....

ข้อที่ 3

คำชี้แจง: จับคู่คำศัพท์ด้านล่างกับคำอธิบายให้ถูกต้อง

.....เศรษฐศาสตร์

ก. อדם สมิธ ผู้เขียน **The Wealth of Nations**

.....บิดาแห่งเศรษฐศาสตร์

ข. แรงงาน ที่ดิน ทุน และผู้ประกอบการ

.....ทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์

ค. การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสนองความต้องการไม่จำกัด

📌 สรุปความเข้าใจ

จากกิจกรรมทั้งหมด นักเรียนได้เรียนรู้อะไรเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น?

.....
.....

กำหนดส่งงานวันที่.....	
ตรวจงานวันที่.....	
☐ ส่งงานตรงเวลา	☐ ส่งงานช้า

ใบงานที่ 2 ทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์

ให้นักเรียนคิดกิจการหรือสถานการณ์จำลองขึ้นมา 1 อย่าง เช่น การเปิดร้านหรือธุรกิจขนาดเล็ก แล้ววาดภาพกิจกรรมนั้น พร้อมจำแนกและอธิบายการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐศาสตร์ทั้ง 4 ประเภท ได้แก่

1. ที่ดิน (Land)
2. แรงงาน (Labor)
3. ทุน (Capital)
4. ผู้ประกอบการ (Entrepreneur)

ประเภททรัพยากร	ตัวอย่างที่ใช้ในกิจการ	อธิบายหน้าที่/บทบาท

กำหนดส่งงานวันที่.....

ตรวจงานวันที่.....

☐ ส่งงานตรงเวลา

☐ ส่งงานช้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ผู้บริโภคที่ดี

ผู้บริโภคที่ดี

การบริโภค คืออะไร ?

ในทางเศรษฐศาสตร์ การบริโภค หมายถึง การใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการเพื่อนำมาตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความคุ้มค่า

เป็นตัวกำหนดภาวะการ
ผลิตและการตลาด

ความสำคัญ

ลดการสิ้นเปลืองทรัพยากร

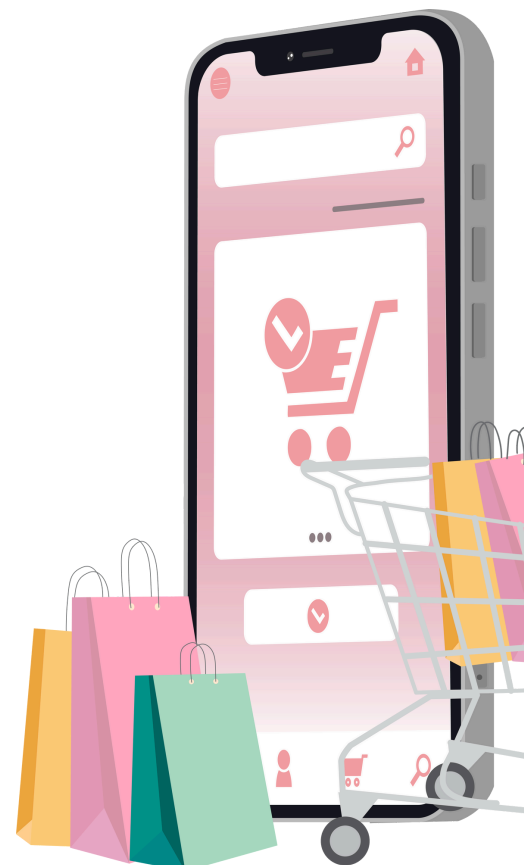
ถ้าสินค้าไหน ผู้บริโภคต้องการมาก
= ผู้ผลิตเกิดแรงจูงใจในการผลิต

ถ้าสินค้าไหน ผู้บริโภคต้องการน้อย
= ผู้ผลิต ผลิตสินค้าน้อย, เลิกผลิต

การบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพช่วยลด
การใช้ทรัพยากรที่ไม่จำเป็น ซึ่งช่วย
รักษาทรัพยากรธรรมชาติให้มีใช้อย่าง
ยั่งยืนในอนาคต

หลักการบริโภคที่ดี

- บริโภคตามความจำเป็น ---> เลือกซื้อและใช้เฉพาะสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต หลีกเลี่ยงการบริโภคตามกระแสหรืออารมณ์ชั่ววูบ
- คำนึงถึงคุณภาพและความคุ้มค่า ---> เลือกสินค้าที่มีคุณภาพดี ใช้งานได้ยาวนาน และคุ้มค่ากับราคาที่จ่าย ไม่เห็นของราคาถูกที่อาจไม่มีประสิทธิภาพ
- เปรียบเทียบก่อนตัดสินใจ ---> ศึกษาข้อมูล เปรียบเทียบราคาและคุณสมบัติของสินค้าและบริการก่อนตัดสินใจซื้อ เพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค

ราคา

ราคาของสินค้าและบริการเป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ หากราคาสูงเกินไป ผู้บริโภคอาจหลีกเลี่ยงหรือหาทางเลือกอื่นที่ราคาถูกกว่า ในขณะที่สินค้าราคาถูกอาจดึงดูดความสนใจแม้คุณภาพจะน้อยกว่า

รายได้

รายได้ของแต่ละบุคคลมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการบริโภค ผู้ที่มีรายได้สูงมักมีทางเลือกในการบริโภคมากขึ้น ในขณะที่ผู้มีรายได้จำกัดจะเน้นการใช้จ่ายอย่างประหยัดและเลือกสินค้าที่จำเป็น

รสนิยม

รายได้ของแต่ละบุคคลมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการบริโภค ผู้ที่มีรายได้สูงมักมีทางเลือกในการบริโภคมากขึ้น ในขณะที่ผู้มีรายได้จำกัดจะเน้นการใช้จ่ายอย่างประหยัดและเลือกสินค้าที่จำเป็น

โฆษณา

โฆษณามีบทบาทในการกระตุ้นความต้องการและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค โดยการนำเสนอข้อมูล ภาพลักษณ์ หรืออารมณ์ที่จูงใจ ทำให้สินค้าดูน่าสนใจหรือจำเป็นมากกว่าความเป็นจริง

รูปภาพจาก : Creative Talk

รูปภาพจาก : Future Trends

การคุ้มครองผู้บริโภค

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค มีดังนี้

- กรมการค้าภายใน (สังกัดกระทรวงพาณิชย์)

หน้าที่ : ดูแลราคาปริมาณสินค้าที่จำหน่าย

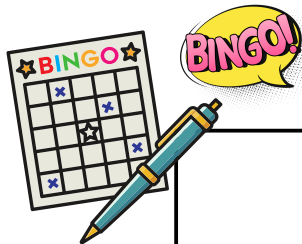
รูปภาพจาก : Facebook DIT

- สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค(สคบ.) (สังกัดสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์)

รูปภาพจาก : สคบ.

หน้าที่ : ดูแลเรื่องฉลากการโฆษณาที่เกินจริงและสินค้าที่เป็นอันตราย

เกม บิงโก ห่วงงานคุ้มครองผู้บริโภค

- องค์การอาหารและยา(อย.)
(สังกัดกระทรวงสาธารณสุข)

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กระทรวงสาธารณสุข

หน้าที่ : ดูแลผลิตภัณท์สุขภาพ
เครื่องสำอางและยารักษาโรค

- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม(สมอ.)
(สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม)

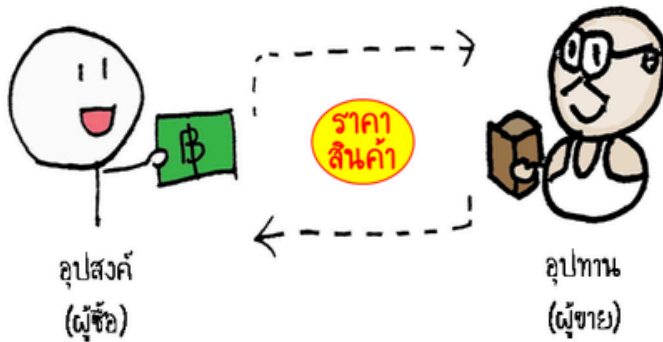
หน้าที่ : ดูแลมาตรฐานสินค้า
อุตสาหกรรมเช่นเครื่องใช้ไฟฟ้าฯ
เครื่องมือในครัวเรือนต่างๆ

- ធុនទិន្នន័យសម្រាប់ប្រភេទ

หน้าที่ : รณรงค์ให้ผู้บริหารภาคตระหนักถึง
สิทธิและหน้าที่ตนเอง ส่งเสริมให้ได้รับ
การคุ้มครอง

กลไกราคาหรือกลไกตลาด

กลไกราคาหรือกลไกตลาด

หมายถึง ราคาสินค้า-บริการ ที่ขึ้นๆลงๆ อันเกิดจาก อุปสงค์ (ผู้ซื้อ) และอุปทาน (ผู้ขาย)

อุปสงค์ (Demand)

หมายถึง ปริมาณเสนอซื้อสินค้า-บริการ ที่ต้องการซื้อ + อำนาจซื้อ (มีเงิน) ณ ระดับราคาหนึ่ง

ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ = ราคาสินค้า รายได้ผู้บริโภค รสนิยม ราคาสินค้าชนิดอื่นที่เกี่ยวข้อง การคาดคะเนในอนาคต

กฎของอุปสงค์

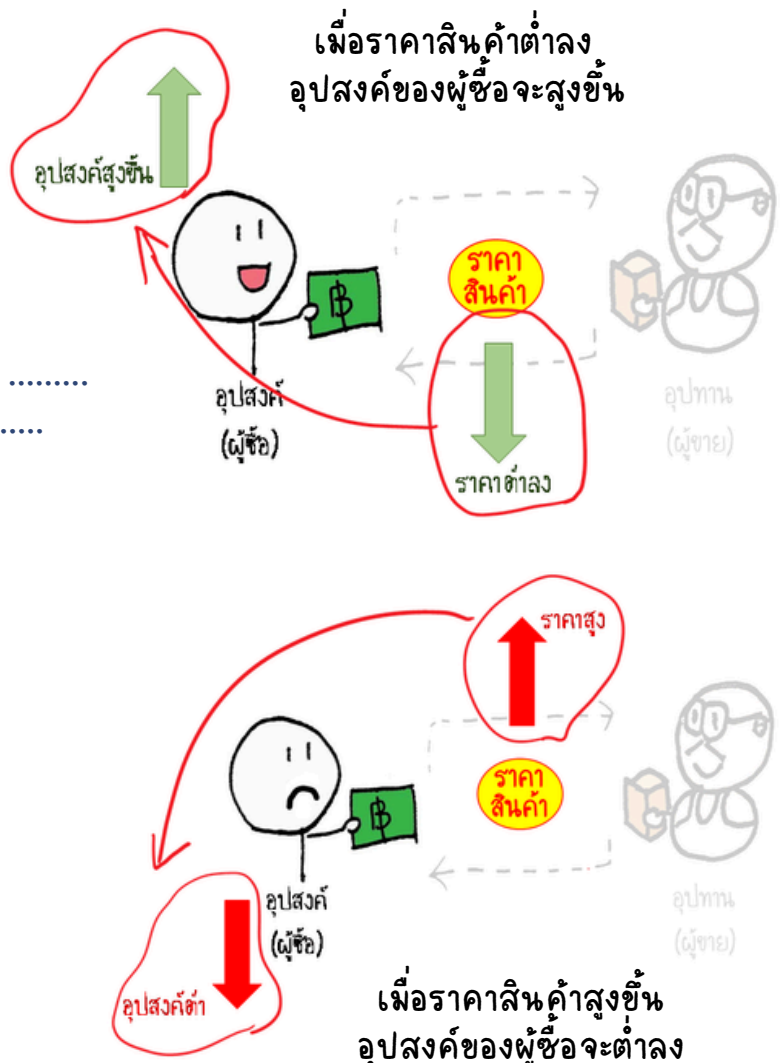
กราฟของอุปสงค์จะแปรผกผัน กับ ราคาสินค้าเสมอ

$P \dots D \dots : P \dots D \dots$

กราฟของอุปสงค์ เมื่อ ราคาเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณเสนอซื้อ (อุปสงค์) จะลดลง

เมื่อราคาลดลง ปริมาณเสนอซื้อ (อุปสงค์) ก็จะเพิ่มขึ้น

เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้น อุปสงค์ของผู้ซื้อจะต่ำลง

อุปทาน (Supply)

หมายถึง ปริมาณสินค้าที่ผู้ผลิตหรือผู้ขาย ต้องการจะขาย ณ ระดับราคาหนึ่ง

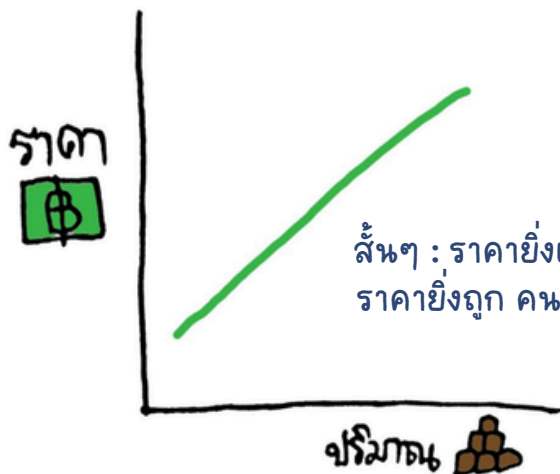

ปัจจัยที่กำหนดอุปทาน = ราคาสินค้าที่ผลิต จำนวนผู้ผลิต
ราคาปัจจัยผลิตที่มีผลต่อต้นทุน เทคโนโลยีการผลิต ฤดูกาล
ฝนฟ้าอากาศ การคาดคะเนในอนาคต

กฎของอุปทาน

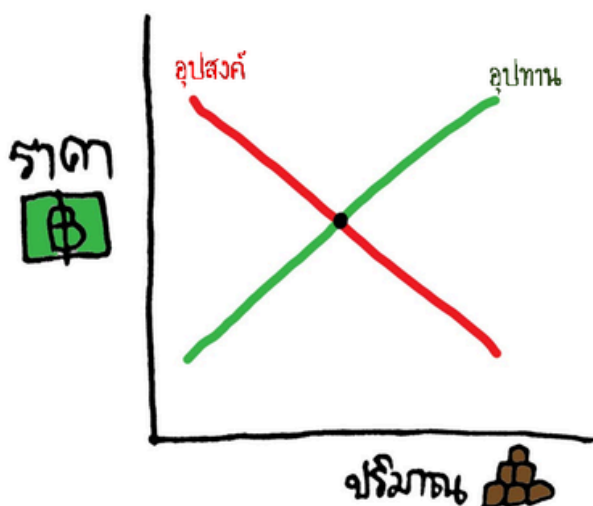
กราฟของอุปสงค์จะแปรผันตรง กับ
ราคาสินค้าเสมอ

P D : P D

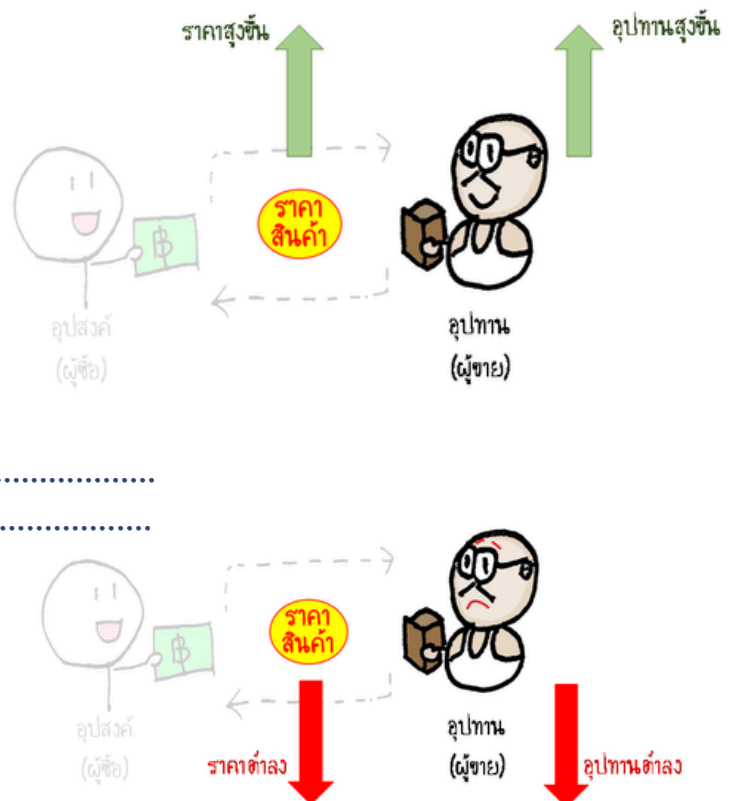

กราฟของอุปทาน เมื่อ ราคาเพิ่มสูงขึ้น
ปริมาณเสนอขาย (อุปทาน) จะเพิ่มขึ้น

เมื่อราคาลดลง ปริมาณเสนอขาย
(อุปทาน) ก็จะลดลง

เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้น
อุปทานของผู้ขายจะสูงขึ้น

เมื่อราคาสินค้าต่ำลง
อุปทานของผู้ขายจะต่ำลง

เมื่อนำกราฟอุปสงค์-อุปทาน มารวมกัน

จะเรียกว่า กราฟกลไกราคา

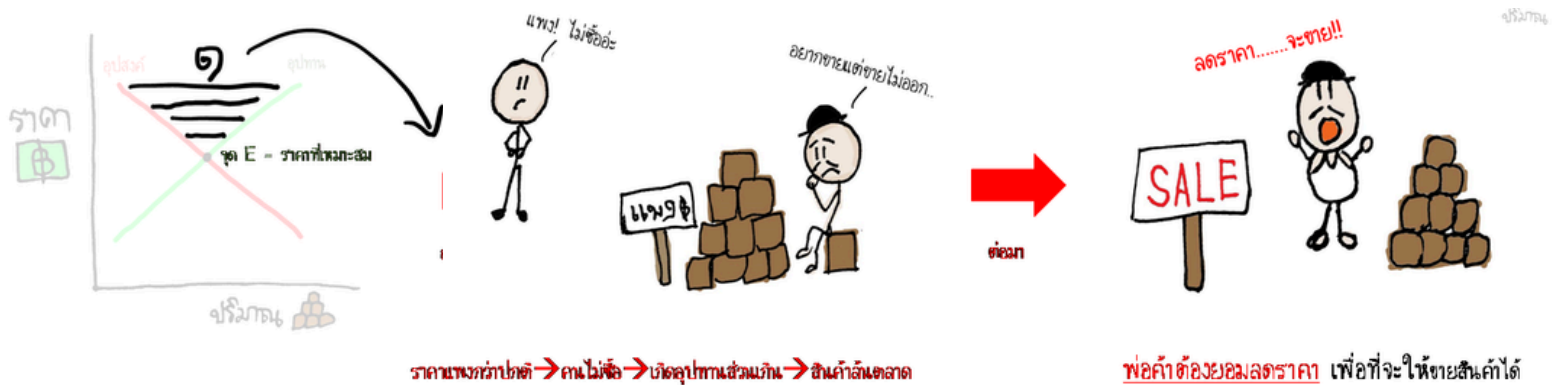
ราคาดุลยภาพ

หมายถึง จุดที่ราคาเหมาะสมกับปริมาณที่ต้องการซื้อ อุปสงค์ = อุปทาน (ผู้ซื้อผู้ขายต่อรอกันจนพอใจ) ทุกคนแฮปปี้

อุปทานส่วนเกิน

หมายถึง ปริมาณเสนอขายมากเกินไป ราคาดุลยภาพปรับลดลง ของล้นตลาด อุปทาน > อุปสงค์

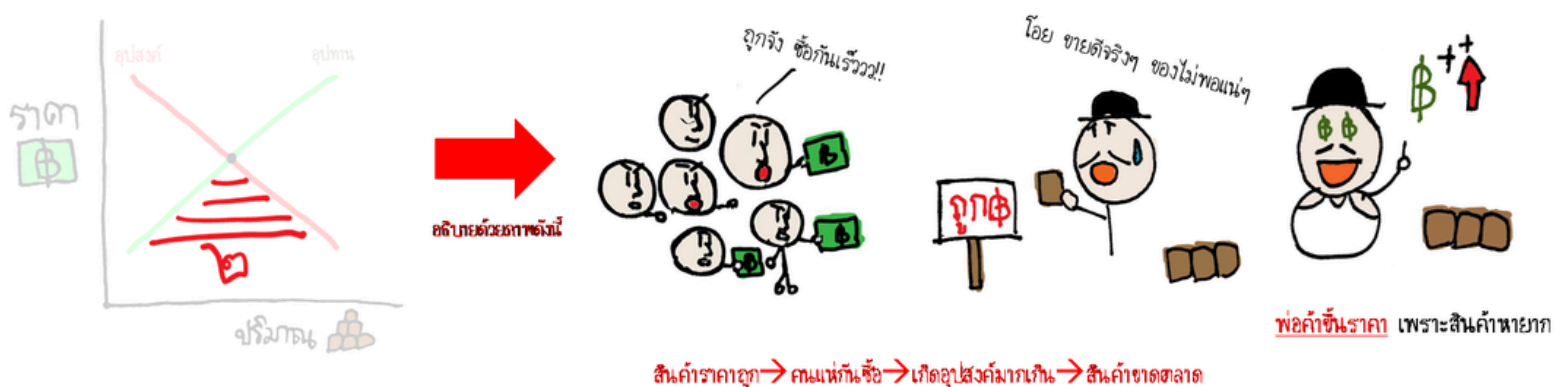

ราคาแพงกว่าปกติ → คนไม่ซื้อ → เกิดอุปทานส่วนเกิน → สินค้าล้นตลาด

พ่อค้าต้องยอมลดราคา เพื่อที่จะให้ขายสินค้าได้

อุปสงค์ส่วนเกิน

หมายถึง ปริมาณเสนอซื้อมากเกินไป ราคาดุลยภาพปรับตัวขึ้น ของขาดตลาด คนอยากซื้อเยอะ อุปสงค์ > อุปทาน

สินค้าราคาถูก → คนแห่กันซื้อ → เกิดอุปสงค์มากเกินไป → สินค้าขาดตลาด

พ่อค้าขึ้นราคา เพราะสินค้าหายาก

ทรัพย์สินทางปัญญา คืออะไร?

ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากการประดิษฐ์ คิดค้น หรือสร้างสรรค์ของมนุษย์ โดยไม่จำกัดชนิดของการสร้างสรรค์หรือวิธีการแสดงออก สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภทหลัก คือ **ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม** และ **ลิขสิทธิ์**

ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม

หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ที่เกี่ยวกับสินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ สามารถแบ่งออกได้อีก 9 ประเภท ดังนี้...

1. สิทธิบัตร
2. สิทธิบัตรการประดิษฐ์
3. อนุสิทธิบัตร
4. สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
5. แบบผังภูมิของวงจรรวม
6. เครื่องหมายการค้า
7. ความลับทางการค้า
8. ชื่อทางการค้า
9. สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ลิขสิทธิ์

หมายถึง สิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้นตามประเภท ลิขสิทธิ์ที่กฎหมายกำหนด สามารถแบ่ง ลิขสิทธิ์ออกได้ดังนี้...

1. วรรณกรรม (รวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์)
2. นาฏกรรม
3. ศิลปกรรม
4. ดนตรีกรรม
5. สถาปัตยกรรม
6. ภาพยนตร์
7. สิ่งบันทึกเสียง
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
9. งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

www.edugentutor.com

@edugentutor

@edugen

EDUGEN Official

ตัวอย่างใกล้ตัว

- การ์ตูนที่เราชอบดู เช่น โดราเอมอน ก็มีลิขสิทธิ์ ห้ามนำไปขายของหรือวาดทำสื่อโดยไม่ได้รับอนุญาต
- นักร้องแต่งเพลงใหม่ เพลงนั้นก็มียุติบัตร ห้ามนำไปใช้ในโฆษณาเอง
- ถ้ามีคนประดิษฐ์เครื่องดูดฝุ่นแบบใหม่ เขาก็สามารถจดสิทธิบัตรได้

ยกตัวอย่างจากชีวิตจริง (ง่าย ๆ)

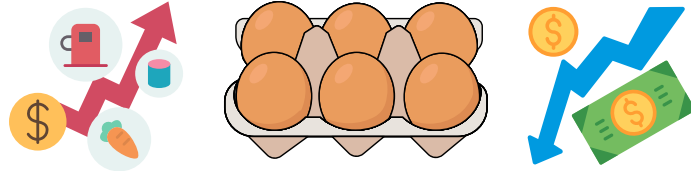
นักร้องแต่งเพลง → ขายเพลง → ได้รายได้ → ต้องจดลิขสิทธิ์

นักเขียนคิดเรื่องมือช่วยล้างจาน → จดสิทธิบัตร → นำไปขายในตลาด

ธุรกิจเล็ก ๆ สร้างแบรนด์ของตัวเอง → ลงทะเบียนเครื่องหมายการค้า → ลูกค้าจดจำได้

ใบงานที่ 3 อุปสงค์ อุปทาน

ข้อที่ 1 คำชี้แจง ตอบคำถาม จากสถานการณ์ที่กำหนดให้

“ช่วงต้นปี ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้นจากฟองละ 3 บาท เป็นฟองละ 5 บาท
ชาวบ้านบางส่วนลดการซื้อไข่ไก่ลง ในขณะที่เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่เริ่มเพิ่มปริมาณการผลิต”

คำถาม:

1.อธิบายว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงใน “อุปสงค์” หรือ “อุปทาน”? เพราะเหตุใด

.....

2.หากคุณเป็นพ่อค้าไข่ไก่ คุณจะวางแผนอย่างไรเพื่อปรับตัวในสถานการณ์นี้?

.....

3.ถ้าคุณเป็นผู้บริโภค จะมีทางเลือกหรือแนวทางอย่างไรเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย?

.....

ข้อที่ 2 คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์และตอบคำถามวิเคราะห์

สถานการณ์:

ร้านกาแฟ A อยู่ในตลาดที่มีคู่แข่งเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ราคากาแฟในตลาดเริ่มลดลง แต่ลูกค้ายังคงมากขึ้น เพราะกาแฟราคาเข้าถึงได้

คำถามวิเคราะห์:

ปรากฏการณ์นี้เกิดจาก “อุปสงค์” หรือ “อุปทาน” หรือทั้งสอง?

.....

ถ้าคุณเป็นเจ้าของร้าน A คุณจะทำอะไรเพื่อให้ยอดขายในตลาด?

.....

กำหนดส่งงานวันที่.....	
ตรวจงานวันที่.....	
☐ ส่งงานตรงเวลา	☐ ส่งงานช้า

ใบงานที่ 4 ทรรศนคติทางปัญญา

ข้อที่ 1

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านแต่ละสถานการณ์ แล้ววงกลมคำว่า “ผิด” หรือ “ไม่ผิด” พร้อมเขียนเหตุผลประกอบ
เพื่อนดาว์นโหลดการ์ตูนญี่ปุ่นเพื่อนมาดูที่บ้าน ☐ ผิด / ☐ ไม่ผิด

คุณครูแจกใบงานที่ทำเองให้ทั้งห้อง ☐ ผิด / ☐ ไม่ผิด

นักเรียนคัดลอกบทความจากเว็บไซต์โดยไม่ใส่แหล่งที่มา ☐ ผิด / ☐ ไม่ผิด

ข้อที่ 2

คำชี้แจง: ให้นักเรียนระบุประเภทของทรรศนคติทางปัญญาในแต่ละตัวอย่าง

- โลโกร้านน้ำเต้าหู้ “เต้าหู้ฮู้” |
- เพลง “เธอคือความฝัน” |
- ยาแก้ไอสูตรเฉพาะที่คิดค้นเอง |

ตัวเลือก:

- ลิขสิทธิ์
- เครื่องหมายการค้า
- สิทธิบัตร
- ความลับทางการค้า

ข้อที่ 3

คำชี้แจง: เขียน ✓ หน้าข้อความที่ “ใช่” สำหรับทรรศนคติทางปัญญา และ X หน้า “ไม่ใช่”

- เพลงที่นักเรียนแต่งเองถือเป็นลิขสิทธิ์ (.....)
- สูตรอาหารในหนังสือเรียนคือความลับทางการค้า (.....)
- เครื่องหมายร้านค้าจดทะเบียนคือเครื่องหมายการค้า (.....)
- สามารถนำภาพจาก Google มาใช้ขายสินค้าได้เลย (.....)
- ผลงานสร้างสรรค์ต้องขอจดทะเบียนก่อนจึงจะมีสิทธิ (.....)

กำหนดส่งงานวันที่.....
ตรวจงานวันที่.....
☐ ส่งงานตรงเวลา
☐ ส่งงานช้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

สถาบันทางการเงิน

สถาบันทางการเงิน

สถาบันทางการเงิน คืออะไร ?

หน่วยงานหรือองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการดำเนินธุรกรรมทางการเงิน

ความสำคัญของสถาบันทางการเงิน

หน่วยงานหรือองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการดำเนินธุรกรรมทางการเงิน

ธนาคาร คืออะไร ?

สถาบันการเงิน ที่ก่อให้เกิดความคล่องตัวในระบบเศรษฐกิจ

ธนาคารและสถาบันการเงินทั้งหมดมีอะไรบ้าง

ธนาคารแห่งประเทศไทย
(ธนาคารกลาง)

ธนาคารพาณิชย์

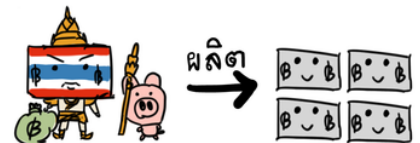

ธนาคารเฉพาะกิจ

สถาบันการเงินอื่นที่ไม่ใช่ธนาคาร

รูปภาพจาก : สรุปลังคมด้วยภาพ By พี่นุก

ประเภทของสถาบันการเงิน

1) ธนาคารแห่งประเทศไทย(Bank of Thailand: BOT) หรือแบงก์ชาติหรือธนาคารกลาง

- ออกธนบัตรและพิมพ์ธนบัตรรวมทั้งดูแลตราพิสูจน์และทำลายธนบัตรชำรุด ธนบัตรปลอม
- กำหนดนโยบายการเงินของประเทศรักษาเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ

2) ธนาคารพาณิชย์

- ระดมเงินฝากจากประชาชนเพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานธุรกิจกู้ยืม
- ให้บริการด้านอื่นๆที่อำนวยความสะดวกให้กับธุรกิจการค้าและประชาชน
- ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารทหารไทย
ธนาคารกรุงศรี

ประเภทของสถาบันการเงิน

3) ธนาคารเฉพาะกิจ (ธนาคารที่ดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง)

- ธนาคารออมสินจัดตั้งขึ้นเพื่อระดมเงินออมจากประชาชนทั่วไปและเป็นแหล่งเงินกู้ภายในประเทศของรัฐบาล
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์(ธอส.)จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีบ้านและที่อยู่อาศัย
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธกส.)จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร
- ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นช่องทางทางการเงินที่ถูกต้องสำหรับชาวไทยมุสลิมซึ่งจะดำเนินงาน ตามหลักของศาสนาอิสลามในการให้บริการทางการเงินและสินเชื่อประเภทต่างๆ

4) สถาบันการเงินอื่นที่มีใช้ธนาคาร(ให้ความช่วยเหลือทางการเงินในรูปแบบต่างๆ)

- บริษัทเงินทุน
- บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
- บริษัทประกันชีวิต
- สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน
- บริษัทหลักทรัพย์ - บริษัทประกันภัย - โรงรับจำนำ
- สหกรณ์การเกษตร
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทประกันภัย

รูปภาพจาก : สรุปลังคมด้วยภาพ By พี่หูก

ใบงานที่ 5 สถาบันทางการเงิน

ข้อที่ 1

คำชี้แจง: เติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง

สถาบันทางการเงินคือ.....

ตัวอย่างของสถาบันทางการเงิน ได้แก่

สถาบันทางการเงินมีบทบาทในการช่วยเหลือประชาชนอย่างไรบ้าง?

.....

ข้อที่ 2

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านคำบรรยายแล้วจับคู่ให้ถูกต้องกับประเภทของสถาบันทางการเงิน

คำบรรยาย ตรงกับข้อใด? (ใส่เลข)

1. ฉันให้บริการ **ATM** รับฝาก ถอน โอน กู้ยืมทั่วประเทศ |

2. ฉันรับเฉพาะสมาชิกเท่านั้น ช่วยให้ง่าย ดอกเบี้ยต่ำ |

3. ฉันดูแลระบบการเงินของทั้งประเทศ |

4. ฉันคุ้มครองความเสี่ยง เช่น อุบัติเหตุหรือไฟไหม้ |

ตัวเลือก: สหกรณ์ออมทรัพย์, ธนาคารพาณิชย์, บริษัทประกันภัย, ธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อที่ 3

คำชี้แจง: ให้นักเรียนออกแบบ “สถาบันทางการเงินในฝัน” ที่ตอบโจทย์คนรุ่นใหม่

ชื่อธนาคารของคุณ:

บริการเด่น (อย่างน้อย 3 อย่าง):

.....

.....

.....

สิ่งที่แตกต่างจากธนาคารทั่วไป:

.....

แนบพื้นที่ให้นักเรียน
วาดโลโก้/หน้าธนาคาร)

กำหนดส่งงานวันที่.....
ตรวจงานวันที่.....
☐ ส่งงานตรงเวลา
☐ ส่งงานช้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เศรษฐกิจประเทศไทย

เศรษฐกิจประเทศไทย

ความหมายของระบบเศรษฐกิจ

หมายถึง วิธีการที่สังคมจัดการเกี่ยวกับการผลิต การจัดสรร และการบริโภคทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด

ประเทศไทยใช้ ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (Mixed Economy) คือมีทั้งภาคเอกชนและรัฐบาลเข้ามามีบทบาทร่วมกัน

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

ภาคการเกษตร

เช่น

.....
.....
.....

ภาคอุตสาหกรรม

เช่น

.....
.....
.....

ภาคบริการ

เช่น

.....
.....
.....

การส่งออกและการค้าระหว่างประเทศ

เช่น

.....
.....
.....

รวมถึง
การท่องเที่ยว

ลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

1. มีพื้นฐานจากภาคเกษตรกรรม

ผลผลิตที่สำคัญ คือ ข้าวเหนียว
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน
ยางพารา มันสำปะหลัง

2. เป็นประเทศผู้ส่งออก

สินค้าส่งออกที่สำคัญ คือ รถยนต์
อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่อง
คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ
อัญมณี เครื่องประดับต่างๆ

ลักษณะทางเศรษฐกิจที่สำคัญ (ต่อ)

3. เป็นประเทศที่มีปัญหาช่องว่างทางรายได้

- มีช่องว่างระหว่างรายได้สูงและรายได้ต่ำ
- มีความก้าวหน้าเฉพาะเขตเมือง ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ

4. เป็นประเทศที่มีปัญหาการกระจุกตัวของความเจริญ

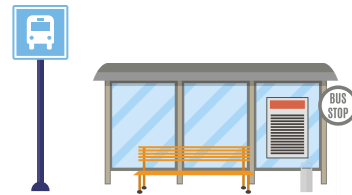
- กรุงเทพฯ เป็นเมืองขนาดใหญ่ที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ
- หากมีความเจริญกระจายไปสู่ภูมิภาค จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศพัฒนา

5. เป็นประเทศที่พึ่งพาการนำเข้าพลังงาน

- นำเข้าพลังงานทั้ง ปิโตรเลียม น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ
- สูญเสียรายได้เข้าประเทศจำนวนมาก

6. ขาดแคลนสาธารณูปโภคและการขนส่งที่มีคุณภาพ

- การขนส่งพัฒนาไม่ทันความต้องการของประชาชน
- กระจุกอยู่เมืองใหญ่ ทำให้ความเจริญไม่กระจาย

การพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

การพึ่งพาอาศัยกัน (Economic Interdependence) คือ การที่บุคคล กลุ่มคน หน่วยธุรกิจ หรือประเทศต่างๆ ต้องพึ่งพาทรัพยากรหรือสินค้าจากกันและกัน เนื่องจากไม่มีใครสามารถผลิตทุกสิ่งที่ต้องการได้ด้วยตนเอง

ตัวอย่าง:

เกษตรกรขายข้าวให้ร้านค้า → ร้านค้าขายของให้เกษตรกร
ประเทศไทยส่งออกข้าว → นำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

✨ การพึ่งพาอาศัยกันทำให้เกิดการค้าขาย
การแลกเปลี่ยน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

การแข่งขันทางเศรษฐกิจ (Economic Competition) คือ การที่บุคคลหรือกิจการหลายรายพยายามดึงดูดลูกค้า หรือผู้บริโภคเพื่อให้เลือกสินค้าหรือบริการของตน

ลักษณะของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ:

- ✓ แข่งขันด้านคุณภาพ
- ✓ แข่งขันด้านราคา
- ✓ แข่งขันด้านการบริการ
- ✓ แข่งขันด้านนวัตกรรมหรือเทคโนโลยี

รูปภาพจาก : Marketeer

ผลดีของการแข่งขัน:
ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น
สินค้าและบริการมีคุณภาพดีขึ้น
ราคาเหมาะสมและมีความคุ้มค่า

ปัญหาเศรษฐกิจของไทย

ปัญหา	อธิบายโดยย่อ
✓ ความยากจน	ประชาชนจำนวนมากมีรายได้น้อย ขาดโอกาสในการศึกษา
✓ ช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจน	รายได้กระจุกตัว คนส่วนน้อยรวยมาก แต่คนส่วนใหญ่ยากจน
✓ การว่างงาน	คนจำนวนมาก โดยเฉพาะวัยรุ่นหรือผู้สูงอายุไม่มีงานทำ
✓ หนี้สินครัวเรือน	คนไทยจำนวนมากเป็นหนี้มากกว่ารายได้ที่หาได้
✓ ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้เกินความจำเป็น	การตัดไม้ทำลายป่า ใช้น้ำเกินขนาด ปัญหาฝุ่นควัน ฯลฯ

สาเหตุของปัญหาเศรษฐกิจในประเทศไทย

ระบบการศึกษาไม่เชื่อมโยงกับตลาดแรงงาน, โอกาสทางเศรษฐกิจไม่เท่าเทียม (เช่น คนต่างจังหวัดเข้าถึงโอกาสได้น้อยกว่าคนในเมือง) เป็นต้น

แนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

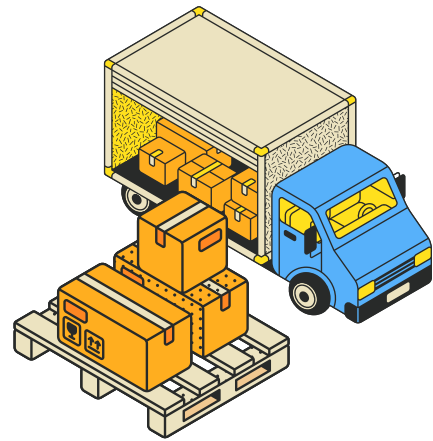
แนวทาง	ตัวอย่าง
📚 พัฒนาแรงงาน	ฝึกอาชีพ, ส่งเสริมการศึกษา
🌱 ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง	ประหยัด ใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า
👛 ส่งเสริมธุรกิจท้องถิ่น	เช่น ตลาดชุมชน OTOP
🏛️ จัดระบบภาษีและสวัสดิการให้เท่าเทียม	คนรวยช่วยคนจนผ่านระบบภาษี

ใบงานที่ 6 เศรษฐกิจประเทศไทย

ข้อที่ 1

คำชี้แจง: ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1. ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นระบบเศรษฐกิจประเภทใด?
2. ยกตัวอย่างสินค้าเกษตรที่ประเทศไทยส่งออกจำนวนมากมา 2 อย่าง
3. สินค้าใดในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นรายได้หลักของประเทศไทย?
4. การท่องเที่ยวจัดอยู่ในภาคเศรษฐกิจประเภทใด?
5. บิดาแห่งเศรษฐศาสตร์ของไทย คือใคร (เพิ่มเติมจากบทเรียน)?

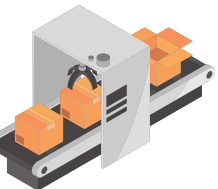

1. ตอบ
2. ตอบ
3. ตอบ
4. ตอบ
5. ตอบ

ข้อที่ 2

คำชี้แจง: เติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง (เลือกจากคำ: รายได้, การเกษตร, การส่งออก, การท่องเที่ยว, อุตสาหกรรม)

- เศรษฐกิจของประเทศไทยมีองค์ประกอบหลัก เช่น
- ภาค เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของไทย
- ทำให้เงินตราต่างประเทศไหลเข้าประเทศ
- การผลิตเพื่อ ช่วยให้สินค้าไทยไปไกลถึงต่างประเทศ
- เมื่อประชาชนมี ก็สามารถจับจ่ายใช้สอยได้มากขึ้น

ข้อที่ 3

คำชี้แจง: อ่านสถานการณ์สมมติ แล้วตอบคำถาม

ปีนี้ราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำ ข้าวและมันสำปะหลังขายได้ราคาด้อยลง ชาวนาในภาคอีสานมีรายได้น้อยลงและบางครอบครัวมีหนี้เพิ่มขึ้น

ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อใครบ้าง?

.....

ถ้าคุณเป็นนายกรัฐมนตรี คุณจะแก้ปัญหาอย่างไร?

.....

กำหนดส่งงานวันที่.....	
ตรวจงานวันที่.....	
☐ ส่งงานตรงเวลา	☐ ส่งงานช้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง คือ แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่เน้นการดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันต่อความเปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

แต่ทรงมานั้นอย่าง
ชัดเจนเมื่อ

วิกฤติเศรษฐกิจ
ต้มยำกุ้ง
พ.ศ. 2540

เป็นปรัชญาที่รัชกาลที่ 9 ทรงพระราชดำริขึ้นเมื่อมากกว่า 40 ปี ก่อนเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540

ความพอเพียงประกอบไปด้วย

ความพอเพียง

พอใจแล้ว

1. ความพอประมาณ

2. มีเหตุผล

3. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ความพอเพียงจะประกอบไปด้วย 3 คุณลักษณะ

1. ความพอประมาณ

พอใจแล้ว

ความพอประมาณ

ความพอดี

ไม่มากเกินไป

ไม่น้อยเกินไป

ความพอประมาณ คือ ความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2. ความมีเหตุผล

มีเหตุผล

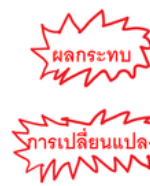
มีเหตุมีผล

มีเหตุผล
ในการตัดสินใจ

ต่อระดับความพอเพียง

ความมีเหตุผล คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับความพอเพียงอย่างมีเหตุผล

3. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

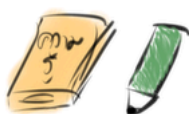
ผลกระทบ
การเปลี่ยนแปลง

เตรียมพร้อม
มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น

www.facebook.com/jumsocial

มีความรู้

เกี่ยวกับวิชาการและการปฏิบัติ
รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง

การตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง ต้องอาศัยความรู้และคุณธรรม
เป็นพื้นฐาน

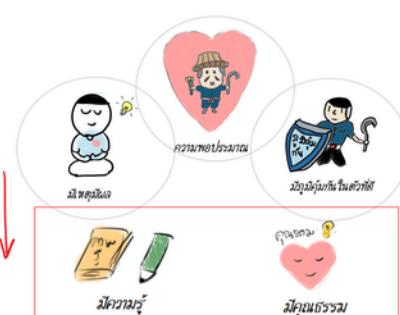

มีคุณธรรม

ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ไม่โลภ
ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

www.facebook.com/jumsocial

หลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข

การนำเสนอหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการชีวิตประจำวัน

- ใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย
- วางแผนการเงินและรู้จักการออม
- พึ่งพาตนเองก่อนพึ่งผู้อื่น
- ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- ปรับตัวตามสถานการณ์เศรษฐกิจ

ตัวอย่างการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง

สถานการณ์	แนวทางตามเศรษฐกิจพอเพียง
นักเรียนมีเงินค่าขนมวันละ 40 บาท	แบ่งเก็บออมวันละ 10 บาท
ครอบครัวทำเกษตร	ปลูกพืชผักกินเอง ลดค่าใช้จ่าย
ใช้เทคโนโลยีใช้อย่างพอประมาณ	ไม่ติดโทรศัพท์

ใบงานที่ 6 เศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่ 1

คำชี้แจง: เติมคำในช่องว่างให้สมบูรณ์ (เลือกจากคำในกรอบด้านล่าง)

[พอประมาณ | เหตุผล | ภูมิคุ้มกัน | ความรู้ | คุณธรรม]

1. การดำรงชีวิตอย่าง _____ คือไม่ฟุ้งเฟ้อ
2. ก่อนตัดสินใจทำอะไรใด ควรพิจารณาด้วย _____
3. การเตรียมพร้อมต่อความเปลี่ยนแปลงเรียกว่า _____
4. การใช้ _____ มาประกอบการวางแผนคือสิ่งสำคัญ
5. คนที่มี _____ มักคิดถึงผู้อื่นและทำในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้อที่ 2

คำชี้แจง: ให้นักเรียนออกแบบ **Mind Map** เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง และตกแต่งภาพให้สวยงาม

กำหนดส่งงานวันที่.....

ตรวจงานวันที่.....

ส่งงานตรงเวลา

ส่งงานช้า